

ΟΙ ΑΠΟΚΡΥΦΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΥΘΩΝ

Rudolf Steiner

ΕΛΛΗΝΙΚΗ & ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
Ο ΡΙΧΑΡΝΤ ΒΑΓΚΝΕΡ ΣΤΟ ΦΩΣ
ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

GA 92

Μετάφραση
Δημήτριος Περούλας & Β.Κ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ETRA

Τίτλος: **Οι απόκρυφες αλήθειες των αρχαίων μύθων**

Αριθμός καταλόγου βιβλιογραφίας: GA 92

Ομιλητής: Rudolf Steiner

Μετάφραση: Δημήτριος Περούλας & Β.Κ.

Επιμέλεια έκδοσης: Γεράσιμος Ε. Κατραμάδος

ISBN: 978-618-5735-21-0

Ελληνική Ανθρωποσοφική Κοινότητα
www.anthroposophy.gr

Εκδόσεις ETRA® 2024

Ευεργετών 7, Π. Φάληρο, 17563

T.: 210 9811753

www.etra.gr

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή περιληπτική, η κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση της μετάφρασης του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Η σύλληψη της ιστορικής εξέλιξης της ανθρωπότητας έχει χάσει το μεγαλύτερο μέρος της πρότερης πνευματικής της ενόρασης και η Πνευματική Επιστήμη θα πρέπει στ' αλήθεια να φυλάγεται από την επέλαση της υλιστικής σκέψης η οποία εισβάλλει από όλες τις πλευρές και θεωρεί κάθε είδους επικοινωνία που βασίζεται σε πνευματικά γεγονότα, ένδειξη τρέλας.

~Rudolf Steiner

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ	
A.3. Δαίδαλος και Ίκαρος	9
A.7. Ο Προμηθέας	23
A.8. Η Αργοναυτική Εκστρατεία και η Οδύσσεια	41
A.9. Ο Ζίγκφριντ	59
A.10. Ο Τρωικός Πόλεμος	75
Β. Ο ΡΙΧΑΡΝΤ ΒΑΓΚΝΕΡ ΣΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	
B.1. Ρίχαρντ Βάγκνερ I	95
B.2. Ρίχαρντ Βάγκνερ II	107
B.3. Ρίχαρντ Βάγκνερ III	119
B.4. Ρίχαρντ Βάγκνερ IV	133
B.5. Πάρσιφαλ και Λόενγκριν	157
B.6. Ρίχαρντ Βάγκνερ και μυστικισμός	175
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	209
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΩΘΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩ- ΠΟΤΗΤΑΣ: Αρχαίες πολιτισμικές ωθήσεις πνευματοποιημένες στον Γκαίτε	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2	247
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ 1ΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ (1904-1914): Οι προσωπικότητες των δασκάλων σε σχέση με τις αναστάσεις στα Ευαγγέλια - Η κοσμική γνώση των Ναϊτών ιπποτών.	
Βιογραφικό Rudolf Steiner	264

Το έργο του Ανθρωποσοφικού Κινήματος ουσιαστικά είναι να μας γνωστοποιήσει κόσμους που μας περιβάλλουν κάθε στιγμή. Κόσμους στους οποίους ζούμε, αλλά για τους οποίους δε γνωρίζουμε τίποτα υπό κανονικές συνθήκες. Η Ανθρωποσοφία δε θέλει να μας γνωστοποιήσει κόσμους οι οποίοι είναι μακριά μας, δηλαδή κόσμους που μας είναι απρόσιτοι. Θέλει να μας φέρει πιο κοντά με τους κόσμους εκείνους που μας επηρεάζουν και μας περιβάλλουν. Ωστόσο, αυτοί οι κόσμοι είναι άγνωστοι για μας επειδή δε διαθέτουμε τα όργανα εκείνα που θα μας επιτρέψουν να τους παρατηρήσουμε.

Προς το παρόν, το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να ενημερώσουμε για τους κόσμους αυτούς τους ανθρώπους. Μπορούμε μόνο να επισημάνουμε και να ενθαρρύνουμε τους ανθρώπους να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που θα “ξεκλειδώσουν” τα όργανα εκείνα που θα τους επιτρέψουν να αντιληφθούν αυτούς τους υψηλότερους κόσμους.

~ *Rudolf Steiner: GA 88*
Βερολίνο, 28 Οκτωβρίου 1903

A.3

ΔΑΙΔΑΛΟΣ ΚΑΙ ΙΚΑΡΟΣ

Βερολίνο, 8 Ιουλίου 1904

Άραγε η γνώση που διδάσκει η Θεοσοφία είναι κάτι που έχει ιδιαίτερη σημασία και αξία για έναν ευρύτερο κύκλο ανθρώπων γενικά ή μήπως η Θεοσοφία είναι κάτι που μπορεί να προορίζεται μόνο για κάποιους λίγους που ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για αυτήν; Αυτό το ερώτημα μας οδηγεί σε ένα θέμα που συζητιέται πολύ σπάνια, αλλά που πρέπει να το συζητήσουμε μια φορά, συγκεκριμένα τη λεγόμενη ιερουργία και το ιδιαίτερο καθήκον της σημερινής μας φυλής-ρίζας.¹ Το ερώτημα είναι: Τι είναι η ιερουργία και πώς σχετίζεται με αυτήν το καθαρά ανθρώπινο καθήκον μας; Θα μπορούσαμε να ρωτήσουμε ποια είναι η σημασία για κάποιον τεχνίτη που εργάζεται όλη μέρα σε ένα ξυλουργείο να γνωρίζει ότι ο Λόεγκριν, ως απεσταλμένος του Ιερού Γκράαλ, ενέπνευσε κάποτε τα σημαντικότερα πολιτισμικά κινήματα του Μεσαίωνα. Ποια είναι η σημασία όλης αυτής της συζήτησης περι

---

1. Στις πρώιμες διαλέξεις του ο Ρούντολφ Στάινερ χρησιμοποιεί θεοσοφική ορολογία. Στη μετέπειτα ανθρωποσοφική ορολογία, η «φυλή-ρίζα» αντιστοιχεί σε μία κύρια εποχή ή περίοδο της γήινης εξέλιξης (πολική, υπερβόρεια, λεμούρια, κτλ.). Κάθε φυλή-ρίζα χωρίζεται σε 7 υποφυλές, οι οποίες στην περίπτωση της δικής μας μετατλαντικής περιόδου αντιστοιχούν στις 7 πολιτισμικές εποχές (ινδική, περσική, αιγυπτοχαλδαϊκή κτλ.).

υψηλών πνευματικών στόχων για την ευρεία μάζα των ανθρώπων; Το ερώτημα απαντάται όταν κατανοήσουμε τη φύση της ιεουργίας.

Σε συνέχεια της προοπτικής των Ελλήνων, θα ήθελα να μιλήσω σήμερα για την ανάδυση της σημερινής μας μετατλαντικής φυλής-ρίζας σε σχέση με την προηγούμενη ατλαντική φυλή-ρίζα, και να προσθέσω κάτι σχετικά με τη σημασία της ιεουργίας. Όλοι γνωρίζετε τον μύθο του Δαίδαλου και του Ίκαρου, καθώς και τον μύθο του Θησέα. Θα ήθελα να θίξω το εξαιρετικά βαθύ νόημα που κρύβεται πίσω από τον μύθο του Δαίδαλου και του Ίκαρου.

Ο μύθος λέει ότι κάποτε υπήρχε ένας άνθρωπος που ονομαζόταν Δαίδαλος, ο οποίος ήταν σε θέση να δημιουργεί έργα τέχνης που ήσαν ζωντανά, αγάλματα που έβλεπαν και άκουγαν, μηχανές που κινούνταν από μόνες τους. Ο Δαίδαλος ήταν ικανός να τα κάνει όλα αυτά. Τον εκτιμούσαν σε όλη τη χώρα, αλλά ήταν επίσης εξαιρετικά φιλόδοξος. Είχε έναν ανιψιό, τον Τάλω, τον οποίο εκπαίδευσε, αλλά αυτός γρήγορα τον ξεπέρασε σε ορισμένους τομείς. Λέγεται ότι ο Τάλως ήταν σε θέση να χρησιμοποιεί τον τροχό του αγγειοπλάστη και είχε επίσης ορισμένες δεξιότητες που ήσαν ξένες προς τον Δαίδαλο. Για παράδειγμα, ο Τάλως κοίταξε προσεκτικά τα σαγόνια ενός φιδιού και του ήρθε η ιδέα να φτιάξει ένα πριόνι χρησιμοποιώντας τα δόντια του φιδιού. Έτσι έγινε ο εφευρέτης του πριονιού. Όταν συγκρίνουμε τον χαρακτήρα του Δαίδαλου με αυτόν του Τάλω, βλέπουμε